

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **P. S.**, bytom B. zastúpenej JUDr. Danielom Urbanom, advokátom, so sídlom v Bratislave Uhrova č. 18, proti odporcovi **M. S.**, bytom B., **o určenie vlastníckeho práva k časti bytu, vypratania časti bytu a vydania kľúčov od bytu**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 43 C 16/2011, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. novembra 2013 sp. zn. 9 Co 129/2012 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcovi sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 24. októbra 2011 č. k. 43 C 16/2011 – 45 zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľka domáhala určenia, že je zákonnou dedičskou po nebohom P. S., nar. X. a podielovým spoluvlastníkom $\frac{1}{4}$ k celku bytu č. 9, 4. poschodie, Z., vypratania časti bytu s povinnosťou vydať kľúče od bytu. Vychádzal zo zistenia, že na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I z 20. júna 2003 sp. zn. 22 D 501/99 Dnot 133/99 súd rozhodol o schválení dedičskej dohody účastníkov konania ako zákonných dedičov poručiteľa P. S., nar. X., zomrelého ..X.. Dedičskú dohodu uzavrela 26. októbra 1999 pred povereným notárom v mene v tom čase maloletej navrhovateľky jej matka. Následne tento právny úkon bol schválený rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 5. februára 2002 č. k. 25 Nc 98/2001 – 8. Rozsudok sa stal právoplatný 1. marca 2002. Rozsudok sa stal základom aj pre rozhodnutie súdu o schválení dedičskej dohody., v zmysle ktorej odporca nadobudol do svojho vlastníctva spoluvlastnícky podiel v $\frac{1}{2}$ k celku k bytu č. 9, 4. poschodie na Z., k. ú. R., zapísaný na LV č. X., ako aj motorové vozidlo zn. Š. s podmienkou, že vyplatí navrhovateľke sumu 32.000,- Sk ako jej zákonný podiel a to do konca roku 2001 na

vinkulovanú vkladnú knižku. Konštatoval absenciu naliehavého právneho záujmu. Uviedol. Že navrhovateľke nesvedčí žiadne vecné právo vlastníctva, resp. užívania predmetného bytu, od ktorého odvodzovala svoje právo vec užívať, požívať, brať z neho úžitky. Poukázal tiež na to, že navrhovateľka sa v konaní nedomáhala aj určenia spoluvlastníckeho práva, ktoré právo je neoddeliteľným právom k vlastníctvu bytu, ako aj tým, že odporca nie je výlučným nositeľom vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ku ktorej sa navrhovateľka domáha určenia svojho vlastníctva.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 28. novembra 2013 sp. zn. 9 Co 129/2012 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 12 O. s. p. potvrdil. Navrhovateľka žalobným návrhom uplatnila určovací návrh vychádzajúc z nesporného skutkového stavu, že uznesením Okresného súdu Bratislava I z 20. júna 2003 sp. zn. 22 D 501/99 Dnot 133/99 v dedičskej veci po poručiťovi P. S. schválil dohodu dedičov na základe ktorej motorové vozidlo a nehnuteľnosti špecifikované v rozhodnutí nadobúda do vlastníctva odporca s tým, že je povinný vyplatiť navrhovateľke jej zákonný podiel z dedičstva v sume 32.000,- Sk do konca roku 2001. Tento zákonný podiel v lehote určenej súdom nezaplatil a preto zastáva názor, že nesplnením odkladacej podmienky jej vzniklo vlastnícke právo. Predmetné uznesenie v dedičskej veci je vykonateľné rozhodnutie, ktoré oprávňovalo navrhovateľku k realizácii núteného výkonu rozhodnutia, ak nebolo splnené dobrovoľne, avšak nie na tomto skutkovom podklade získať vlastnícke právo k časti predmetného bytu. Rozhodnutie v dedičskom konaní je možné preskúmať iba v rámci riadnych opravných prostriedkov a obsah dohody o vypořádání dedičstva bolo možné zmeniť iba v rámci riadnych opravných prostriedkov a obsah dohody o vypořádání bolo možné zmeniť iba do nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia, alebo v rámci preskúmania veci na podklade daného odvolania. O takýto prípad sa v danej veci nejedná a preto rozhodnutie súdu o schválení dohody dedičov je záväzné pre všetkých účastníkov a pre všetky orgány (§ 159 ods. 2 O. s. p.). Navrhovateľka preto nesprávne založila svoju žalobu na tvrdení, že vlastnícke právo odporca nadobudnúť nemohol, keďže bolo viazané na splnenie odkladacej podmienky. Rozhodnutie súdu nie je právnym úkonom, ale osobitnou právnou skutočnosťou na základe ktorej odporca nadobudol vlastnícke právo k motorovému vozidlu a k bytu, nemožno na túto formu aplikovať ustanovenia obsiahnuté v Prvej časti, Štvrtej hlave Občianskeho zákonníka. Vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje. V konaní na ochranu vlastníckeho práva môže byť iba vlastník veci, ktorému ochrana má byť poskytnutá. Navrhovateľka nepreukázala nadobudnutie

vlastníckeho práva k bytu. Určovacou žalobou nie je možné preskúmať rozhodnutie súdu vydané v rámci dedičského konania. Takéto rozhodnutie je riadnym exekučným titulom. Navrhovateľka nepreukázala žiadny právny titul nadobudnutia svojho vlastníckeho práva a následne nepreukázala aktívnu legitimáciu na podanie žaloby o vypratanie bytu.

Proti rozsudku odvolacieho súdu včas podala dovolanie navrhovateľka. Žiadala aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátil na ďalšie konanie. Svoje dovolanie odôvodnila tým, že postupom súdu došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, lebo súd prvého stupňa nevykonal navrhnuté dôkazy, ako aj z dôvodu, že rozsudky oboch súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Poukázala na to, že Okresný súd Bratislava III uznesením z 20. júna 2003 schválil dohodu zákonných dedičov po nebohom P. S., nar. X., zomrelom ..X.. V mene navrhovateľky, ktorá bola v tom čase maloletá uzatvárala dedičskú dohodu jej zákonný zástupca – matka. Tento právny úkon bol následne schválený rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 5. februára 2002 č. k. 25 Nc 98/2001 – 8, čo bolo základom aj pre rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III o schválení dedičskej dohody. Podľa tejto dohody odporca nadobudol do svojho vlastníctva spoluvlastnícky podiel o veľkosti $\frac{1}{2}$ na byte, motorové vozidlo a to s podmienkou, že vyplatí navrhovateľke sumu vo výške 32.000,- Sk do konca roka 2001 na jej vinkulovanú vkladnú knižku. Odporca uvedenú povinnosť do dnešného dňa nesplnil a tiež nereagoval na výzvu navrhovateľky z 20. decembra 2010. Má teda za to, že odporca tým, že do dnešného dňa nevyplatil navrhovateľke jej zákonný dedičský podiel podľa dedičskej dohody spôsobil to, že dedičskou dohodou v zmysle odkladacej podmienky obsiahnutej v predmetnej dohode, neprešlo vlastnícke právo k predmetu dohody, nakoľko vznik, zmenu alebo zánik práva možno viazať na splnenie podmienky. Odporca je teda neoprávnene vedený na LV č. X. ako vlastník $\frac{1}{2}$ k celku bytu. Ak súd neuzná navrhovateľku ako podielovú spoluvlastníčku $\frac{1}{4}$ k celku bytu, dôjde k situácii, že navrhovateľka nezdedila po svojom otcovi nič. V tomto prípade by došlo k porušeniu inštitútu tzv. neopomenuteľného dediča (§ 479 Občianskeho zákonníka). Je toho názoru, že dedičská dohoda je neúčinná vzhľadom na odkladaciu podmienku. Bolo by nespravodlivé a nezákonné, ak by súd rozhodol tak, že odporca je povinný vyplatiť navrhovateľke sumu 32.000,- Sk Je toho názoru, že vo veci je riadne preukázaný naliehavý právny záujem na pozitívnom určení spoluvlastníckeho práva navrhovateľky. Nesprávne právne posúdenie súdu vidí v tom, že skutočnosť, že v návrhu nie je pri byte uvedený spoluvlastnícky podiel k spoločným častiam, spoločným zariadeniam, príslušenstvu bytového domu a k pozemku zastavanom bytovým domom, to neznamená, že

tieto nie sú predmetom právneho vzťahu, sú jeho zákonnou súčasťou. Ak by súd rozhodol o určení vlastníckeho práva k bytu v prospech navrhovateľky, zo zákona by prešlo na navrhovateľku aj spoluvlastníctvo spoločných častí domu, spoločných zariadení domu a príslušenstva, ako aj spoluvlastnícke alebo iné spoločné práva k pozemku. Preto neuvedenie tohto zákonného a nedeliteľného príslušenstva a súčastí bytu nemôže byť dôvodom na zamietnutie žaloby. Poukázala na § 43 ods. 1 O. s. p. Nedostatok žaloby v zmysle toho, že na strane odporcu má byť aj ďalší spoluvlastník mal súd rovnako odstrániť podľa § 43 ods. 1 O. s. p. Je tiež presvedčená, že pri stanovení hodnoty dedičstva došlo k dohode o jeho cene, avšak táto cena nepredstavovala ani zďaleka jej skutočnú hodnotu, pričom bola určená výrazne v neprospech navrhovateľky. Okresný súd Bratislava III nemal schváliť dohodu o vyporiadaní dedičstva, nakoľko táto nevychádzala zo správne zistených skutočností o cene dedičstva. Jej výsledok je v absolútnom rozpore s dobrými mravmi, teda táto dohoda nemohla byť nikdy schválená súdom. Je toho názoru, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, neskúmal, či dohoda dedičov je neplatná pre rozpor so záujmami navrhovateľky a dobrými mravmi. Zamietnutím žaloby súd navrhovateľke odňal možnosť konať pred súdom.

Odporca vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhovateľky uviedol, že rozhodnutia súdu považuje podľa právneho aj morálneho hľadiska za správne. Poukázal na skutočnosti, ktoré uvádzal už v predchádzajúcich vyjadreniach k žalobe, ako aj k odvolaniu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr to, či dovolanie odporcov smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd rozsudkom. Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1), ďalej proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2)

a napokon proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3).

V prejednávanej veci dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom vo svojom výroku prípustnosť dovolania nevyslovil), a nejde o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p., a v tejto veci nebolo dovolacím súdom vydané predchádzajúce rozhodnutie, je nepochybné, že prípustnosť dovolania navrhovateľky z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. vyvodit' nemožno.

Podľa ustanovenia § 242 ods. 1 druhej vety O. s. p., ukladajúceho dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie), Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal prípustnosť dovolania nielen vo vzťahu k § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Vady konania vymenované v § 237 písm. a/ až e/ O. s. p. neboli v dovolaní namietané a ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Z týchto ustanovení preto prípustnosť dovolania nemožno vyvodit'.

So zreteľom na navrhovateľkou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci jej postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.), pričom treba zdôrazniť, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. nezakladá samo tvrdenie

účastníka o existencii niektorej z uvedených procesných vád, určujúcim je zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Navrhovateľka vytýkala, že postupom súdov jej bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že neúplne zistili skutkový stav veci, pretože nevykonali navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a tým že neskúmali, či dohoda dedičov je neplatná pre rozpor so záujmami navrhovateľky a dobrými mravmi.

V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej „dohovor“), každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov.

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa cit. čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecných záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

Z ustanovení § 101 ods. 1 a § 120 ods. 1 O. s. p. vyplýva procesná povinnosť účastníka konania tvrdiť skutkové okolnosti, z ktorých odvodzuje svoje právo alebo povinnosť protistrany, a procesná povinnosť označiť dôkazy, ktorými chce preukázať pravdivosť ním tvrdených skutočností. Ide o základné povinnosti účastníka sporového konania. Dôkazné bremeno sa chápe v spojitosti s procesnou zodpovednosťou účastníka

konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia; táto zodpovednosť sa prejaví v jeho procesnom neúspechu. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu, aby rozhodol o veci samej aj v prípadoch nepreukázania určitej skutočnosti, ktorá bola významná pre rozhodnutie podľa hmotného práva. Rozsah dôkazného bremena vyplýva z hmotného práva (z príslušnej hmotnoprávnej normy). V zásade platí, že dôkazné bremeno má ten, komu je podľa hmotného práva na prospech existencia určitej skutočnosti.

Označenie dôkazov nie je iba procesnou povinnosťou účastníkov konania, ale zároveň aj ich procesným oprávnením. Uplatnenie tohto oprávnenia je však časovo limitované. V zmysle § 120 ods. 4 O. s. p. (okrem výnimiek v ňom ustanovených) je súd povinný poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaduje pojednávanie (§ 115a O. s. p.) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada.

Právomoc (súdu) konať o veci, ktorej sa žalobný návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (porovnaj § 120 ods. 1 O. s. p.), a nie účastníkov konania.

Pokiaľ dovolateľka namietala, že súdy jej odňali možnosť konať pred súdom tým, že nevykonali ňou navrhnuté dôkazy, treba uviesť, že podľa ustálenej judikatúry platí, že takýto postup súdu nemožno zásadne považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Účastníci sú totiž povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov (§ 120 ods. 1 veta prvá a § 125 veta prvá O. s. p.). O tom, ktoré z navrhnutých dôkazov (ale aj z tých, ktoré navrhnuté neboli) budú vykonané, rozhoduje však súd. Z uvedeného je zrejmé, že Občiansky súdny poriadok účastníkovi konania priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnúť. Toto procesné oprávnenie dovolateľka v danej veci využila (nebolo jej odňaté). Právo navrhovať dôkazy, resp. právo vyjadrovať sa k vykonaným

dôkazom nemožno zamieňať s rozhodovaním súdu o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (§ 120 ods. 1 O. s. p.).

V zmysle § 132 O. s. p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť však sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p..

Tvrdenie navrhovateľky, že tým, ak súd neuzná navrhovateľku ako podielovú spoluvlastníčku $\frac{1}{4}$ k celku bytu dôjde k situácii, že navrhovateľka by nezdedila po svojom otcovi nič, nie je možné hodnotiť, že týmto postupom súd odňal navrhovateľke konať pred súdom. Navrhovateľke v zmysle dohody o vyporiadaní dedičstva (uznesenia) podiel dedičstva mal byť vyplatený odporcom. Tým, že navrhovateľka doteraz nevyužila svoje zákonné možnosti a nedomáhala sa, ak jej podiel nebol uspokojený v peniazoch, na jeho vyplatenie exekúciou, nie je závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov v tomto konaní. Na záver dovolací súd dodáva, že uznesenie Okresného súdu Bratislava III z 20. júna 2003 sp. zn. 22 D 501/1999 Dnot 133/99 sa stalo právoplatným 15. júla 2003. Navrhovateľka dovŕšila plnoletosť 20. júla 2003. V tejto súvislosti poukazuje dovolací súd na zásadu *vigilantibus iura, scripta sunt* (bdelým patrí právo; právo praje bdelým, nech si každý stráži svoje práva;). Prečo navrhovateľka nevyužila zákonom dovoleným a efektívnymi prostriedkami nápravu ňou tvrdeného nezákonného stavu?

Dovolací súd nezistil existenciu dôvodu prípustnosti dovolania, ktorý mal spočívať v nedodržaní procesného postupu prvostupňovým súdom, vyplývajúceho z ustanovenia § 129 ods. 1 a 2 O. s. p. Pokiaľ ide o argumentáciu (námietku) dovolateľky, a to ohľadom nevykonania určitého dôkazu, je treba uviesť, že takýto postup môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nezakladá však procesnú vadu v zmysle § 237 O. s. p. (porovnaj R 37/1993). Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonával všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno vyvodiť, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je podľa § 237 písm. f/ O. s. p. prípustné (porovnaj R 125/1999).

Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv odporcov nie je postupom, ktorým by im súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O. s. p.).

Dovolaiteľka ďalej namietala, že súdy vec nesprávne právne posúdili tým, že nepoužili správne ustanovenia právneho predpisu a nedostatočne zistili skutkový stav.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom (rovnako ako tzv. iná vada konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. – nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Z podaného vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky za opísaného stavu veci nemohol (nesmel) v dovolacom konaní postúpiť do ďalšieho štádia prieskumu a podrobiť skúmaniu správnosť právnych záverov odvolacieho súdu, ani vecne riešiť to, či konanie nie je postihnuté tzv. inými vadami konania a či tieto prípadne mali za následok vydanie nesprávneho rozhodnutia vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Po zistení procesnej neprípustnosti dovolania má Najvyšší súd Slovenskej republiky povinnosť takéto dovolanie bez ďalšieho odmietnuť (§ 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.); nemá možnosť zaoberať sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

Dovolací súd napriek uvedenému vyššie poukazuje na to, dedením sa rozumie všeobecný prechod práv a povinností po zomretej osobe na iné subjekty – dedičov, s výnimkou prípadov, o ktorých ustanovuje Občiansky zákonník inak. Predmetom dedenia je majetok poručiteľa, ktorý sa označuje ako dedičstvo alebo pozostalosť. Napriek tomu, že dedičstvo prechádza na dedičov podľa samého práva okamihom smrti poručiteľa, platná právna úprava zachováva princíp úradnej ingerencie pri nadobudnutí dedičstva. Prejednanie dedičských vecí patrí do právomoci súdov s tým, že súdy môžu poveriť notára, aby ako súdny komisár vykonal úkony v konaní o dedičstve vrátane vydania osvedčenia o dedičstve. Uznesenie o dedičstve je rozhodnutím meritórnym (vo veci samej) a spravidla jeho vydaním dedičské konanie končí. Uznesenie o dedičstve vydáva súd a nie súdny komisár. Právoplatné uznesenie o dedičstve je exekučným titulom len pre pohľadávku medzi dedičmi (keď sa vzájomne vyplácajú), ďalej náhradovú pohľadávku z bezpodielového spoluvlastníctva manželov a pre súdny poplatok a odmenu a náhradu výdavkov súdneho komisára. Spôsoby rozhodnutia o dedičstve sú taxatívne vymedzené v zákone (§ 175° O. s. p.). Jedným zo spôsobov je schválenie dohody o vyporiadaní dedičstva. Súd uznesením schváli dohodu o vyporiadaní dedičstva, ak táto dohoda neodporuje zákonu alebo dobrým mravom (§ 482 Občianskeho zákonníka). Predpokladom uzavretia dedičskej dohody je existencia aspoň dvoch dedičov. K uzavretiu dohody sa vyžaduje konsenzus, teda súhlas (zhodná vôľa) všetkých dedičov, prípadne ich zástupcov. Formálnym potvrdením súhlasu s dohodou o vyporiadaní dedičstva je podpis účastníkov na listine, ktorá obsahuje jej znenie. Dohoda sa musí týkať všetkého známeho majetku patriaceho do dedičstva. Dedičská dohoda ponúka dedičom široké dispozičné oprávnenia. Ani dohoda, podľa ktorej by jeden z dedičov nenadobudol z dedičstva nič, nie je v rozpore s dobrými mravmi. Ak je dedičom maloleté dieťa, je podmienkou schválenia takejto dohody rozhodnutie príslušného súdu, že dohoda je v záujme týchto osôb. To znamená, že po podpise dohody pred súdnym komisárom tento predloží vec miestne príslušnému okresnému súdu na schválenie právneho úkonu zákonného zástupcu. Až schválením dohody súdom sa dohoda stáva právne perfektnou a je prípustné jej schválenie „dedičským“ súdom. Konanie o dedičstve sa skončí právoplatným uznesením, ktoré vydá súd. Dedičskú dohodu možno až do právoplatného skončenia dedičského konania meniť, odvolať alebo nahradiť novou dohodou. Z obsahu spisu je nesporné, že dedičská dohoda uzavretá medzi navrhovateľkou (v zastúpení jej zákonnou zástupkyňou – matkou) a odporcom bola schválená súdom v súlade s platnými právnymi predpismi. Uznesenie, ktorým bola schválená dedičská dohoda je meritórnym rozhodnutím. Predmetné rozhodnutie sa stalo právoplatným. Z právoplatnosti súdneho rozhodnutia vyplýva, že rozhodnutie

je momentom právoplatnosti zásadne nemeniteľné. Preto výrok právoplatného rozhodnutia (dohoda dedičov) je záväzný pre účastníkov konania a pre všetky orgány (§ 159 ods. 2 O. s. p.). Odvolací súd správne uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutie, že rozhodnutie súdu nie je právnym úkonom a preto sa rozhodnutie súdu nevzťahujú ustanovenia Prvej časti Štvrtej hlavy Občianskeho zákonníka (§§ 34 až 51).

Nakoľko v prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa nezaoberal.

V dovolacom konaní (procesne) úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľke), ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. a § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.). Úspešný odporca v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť mu trovy tohto konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. apríla 2015

JUDr. Ľubor Š e b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová